

Abstrakt:

Tato práce má za cíl, za pomoci dotazníkového šetření a preferenčního testu, zjistit preference žáků 2. stupně základních škol a nižšího stupně gymnázií pro různé typy výukových pomůcek pro přírodopis. Preferenční test byl proveden na reálných zoologických preparátech (kapalinové válce, případně preparáty zalité do pryskyřice) a na odpovídajících 3D výukových modelech, zhotovených z plastu, případně z dalších modelovacích hmot. Výzkum navazuje na diplomovou práci zkoumající stejné preference u studentů vyššího stupně gymnázií (Šibravová, 2016). Hlavním cílem je tedy rozšířit tuto problematiku i na mladší žáky a vzájemně porovnat výsledky obou věkových skupin. Snažil jsem se zjistit, zda a jak se mění preference v průběhu věku žáků a je-li tedy potřeba i přizpůsobovat výběr učebních pomůcek pro danou věkovou skupinu žáků.

Nejprve proběhl pilotní výzkum na jedné třídě nižšího stupně gymnázia. Poté jsem oslovil šesté a sedmé třídy na základní škole či odpovídající třídy nižšího stupně gymnázia v Praze. Celkový počet respondentů byl téměř 200 žáků. Dále následovalo statistické zpracování a vyhodnocování dat.

Výsledky ukázaly, že u žáků základních škol a nižšího stupně gymnázia jsou lépe hodnoceny 3D výukové modely než odpovídající reálné zoologické preparáty. Tedy přesně naopak, než je tomu u studentů vyššího stupně gymnázia. Tento výsledek se potvrdil i v případě rozdělení modelů a preparátů na anatomické a celkové. Vliv pohlaví na preference pomůcek nebyl prokázán. Pouze u dívek se průkazně potvrdila korelace mezi jejich preferencemi a jejich citlivostí na potencionálně fobické podněty a zájmem o živočišné objekty. Celkově se ukázalo, že žáci základních škol jsou citlivější k potencionálně fobickým podnětům a mají menší zájem o objekty živočišného původu.

Klíčová slova:

didaktika biologie; základní škola; nižší stupeň gymnázia; zoologie; atraktivita; preparát; výuková pomůcka; model